

LIBERTATEA DE STABILIRE ȘI LIBERTATEA DE A PRESTA SERVICII

Libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii garantează mobilitatea în UE a întreprinderilor și a membrilor diferitelor profesii. Așteptările legate de Directiva privind serviciile sunt mari, aceasta fiind esențială pentru realizarea pieței interne. O serie de cercetări recente arată că valoarea beneficiilor generate datorită legislației adoptate de parlament în domeniul libertății de circulație a serviciilor, inclusiv a calificărilor profesionale și a comerțului cu amănuntul, se cifrează la 236 miliarde EUR anual. Aceste beneficii vor crește după 2019 până la 284 de miliarde EUR anual.

TEMEIUL JURIDIC

Articolele 26 (piața internă), 49-55 (stabilirea) și 56-62 (serviciile) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

OBIECTIVE

Persoanele independente și profesioniștii sau persoanele juridice, în sensul articolului 54 din TFUE, care activează în mod legal într-un stat membru: (i) pot desfășura o activitate economică în mod stabil și continuu într-un alt stat membru (libertatea de stabilire: articolul 49 din TFUE); sau (ii) pot oferi și presta temporar servicii într-un alt stat membru, rămânând în același timp în țara lor de origine (libera prestare a serviciilor articolul 56 din TFUE); Acest lucru implică eliminarea discriminării pe motive de cetățenie și, pentru ca aceste libertăți să fie efectiv folosite, adoptarea unor măsuri pentru facilitarea exercitării lor, în special armonizarea legislației naționale privind accesul și recunoașterea reciprocă (2.1.6).

REALIZĂRI

A. Liberalizarea în tratat

1. „Libertățile fundamentale”

Dreptul de stabilire include dreptul de a începe și desfășura activități independente și de a înființa și conduce întreprinderi, ca activitate permanentă de natură stabilă și continuă, în aceleași condiții ca cele stabilite de legislația statului membru de stabilire pentru resortisanții săi proprii.

Libera prestare a serviciilor se aplică tuturor serviciilor furnizate în mod normal contra unei remunerații, în măsura în care acestea nu sunt reglementate prin prevederi legate

de libera circulație a mărfurilor, a capitalurilor și a persoanelor. Persoana care prestează un „serviciu” poate, în acest scop, să își continue temporar activitatea în statul membru în care este prestat serviciul, în aceleași condiții ca cele impuse de statul membru respectiv propriilor resortisanți.

2. Excepțiile

În temeiul TFUE, activitățile legate de exercitarea autorității publice sunt excluse de la libertatea de stabilire și de la libera prestare a serviciilor (articolul 51 din TFUE). Excluderea este totuși limitată printr-o interpretare exclusivă: excluderile pot acoperi doar acele activități și funcții specifice care implică exercitarea prerogativelor de putere publică. În plus, o profesie poate fi exclusă în totalitate doar dacă întreaga sa activitate este dedicată exercitării prerogativelor de putere publică sau dacă partea care este dedicată exercitării prerogativelor de putere publică nu poate fi separată de restul. Sunt prevăzute excepții care le permit statelor membre să excludă producerea sau comercializarea de material de război (articolul 346 alineatul (1) litera (b) din TFUE) și să păstreze normele aplicabile neresortisanților în ceea ce privește ordinea publică, siguranța publică sau sănătatea publică (articolul 52 alineatul (1) din TFUE).

B. Directiva privind serviciile – către realizarea pieței interne

Directiva privind serviciile ([Directiva 2006/123/CE](#) privind serviciile în cadrul pieței interne) întărește libertatea de a presta servicii pe teritoriul UE. Termenul de implementare a acestei directive a fost 28 decembrie 2009. Această directivă este esențială pentru realizarea pieței interne, având un uriaș potențial de a aduce beneficii pentru consumatori și IMM-uri. Obiectivul său este crearea unei piețe unice deschise pentru servicii în cadrul UE, asigurând, în același timp, calitatea serviciilor oferite consumatorilor. Aplicarea integrală a Directivei privind serviciile ar putea crește cu 45% volumul comerțului cu servicii comerciale și cu 25% investițiile străine directe, generând o creștere a PIB-ului cuprinsă între 0,5% și 1,5%^[1]. Directiva contribuie la simplificarea și modernizarea procedurilor administrative și de reglementare. Acest lucru este realizat nu doar prin analiza legislației în vigoare și adoptarea și modificarea legislației relevante, dar și prin proiecte pe termen lung (înființarea ghișeelor unice și asigurarea cooperării administrative). Implementarea Directivei a fost întârziată semnificativ într-o serie de state membre față de termenul stabilit inițial. Pentru aplicarea sa reușită e nevoie de angajament politic ferm și de sprijin larg la nivel european, național, regional și local.

ROLUL PARLAMENTULUI EUROPEAN

Parlamentul a contribuit la liberalizarea activităților lucrătorilor independenți. A asigurat o delimitare strictă a activităților care ar putea fi rezervate resortisanților proprii (de exemplu cele referitoare la exercitarea prerogativelor de putere publică). Trebuie, de asemenea, menționat că Parlamentul a sesizat Curtea de Justiție cu privire la faptul că Consiliul nu a luat măsuri privind politica de transport. Cauza, deschisă în ianuarie 1983, a condus la o hotărâre a Curții ([Cauza nr. 13/83 din 22 mai 1985](#)) care a condamnat Consiliul pentru neasigurarea libertății de prestare a serviciilor de transport internațional sau neprezentarea condițiilor care le permit transportatorilor nerezidenți

[1] [Comunicarea Comisiei „Europa 2020”](#)

să efectueze servicii de transport într-un stat membru. Acest fapt contravenea prevederilor din tratat. Consiliul a fost astfel, obligat să adopte legislația necesară. Rolul Parlamentului a devenit mai important odată cu aplicarea procedurii de codecizie prevăzute de Tratatul de la Maastricht și, în prezent, a succesoarei sale, procedura legislativă ordinară, pentru majoritatea aspectelor legate de libertatea de stabilire și de a presta servicii.

Parlamentul a jucat, de asemenea, un rol crucial în adoptarea Directivei privind serviciile și urmărește cu atenție implementarea sa. De asemenea, Parlamentul face presiuni asupra statelor membre pentru ca acestea să-și îndeplinească obligațiile în temeiul Directivei și să asigure implementarea sa corectă. La 15 februarie 2011, Parlamentul a adoptat o [rezoluție referitoare la punerea în aplicare a Directivei privind serviciile](#)^[2], iar la 25 octombrie 2011 o [rezoluție referitoare la procesul de evaluare reciprocă a Directivei privind serviciile](#)^[3]. În urma Comunicării Comisiei din 8 iunie 2012 referitoare la punerea în aplicare a Directivei privind serviciile, Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor (IMCO) din cadrul Parlamentului a pregătit un raport intitulat „Piața internă a serviciilor: stadiul actual și etapele următoare”, care a fost adoptat în plen la 11 septembrie 2013^[4].

La 7 februarie 2013, Parlamentul a adoptat, de asemenea, o rezoluție conținând recomandări adresate Comisiei privind guvernarea pieței unice^[5], subliniind importanța sectorului serviciilor ca domeniu esențial pentru creștere, caracterul fundamental al libertății de a presta servicii și beneficiile implementării integrale a Directivei privind serviciile.

Parlamentul s-a ocupat prioritar de propunerile legislative referitoare la serviciile de telecomunicații, cum ar fi Regulamentul privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă ([Regulamentul \(UE\) nr. 910/2014](#)) și Regulamentul de stabilire a unor măsuri pentru o piață unică europeană a comunicațiilor electronice și de realizare a unui „continent conectat”. Propunerea respectivă a Comisiei (COM(2013)0627) a condus la adoptarea [Regulamentului \(UE\) 2015/2120](#) din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la internet deschis (care modifică Directiva 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații). De asemenea, a stat la baza [Regulamentului \(UE\) nr. 531/2012](#) din 13 iunie 2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii. Parlamentul are în atenție și serviciile financiare din sectorul accesului la servicii de plată de bază^[6] și al creditele de consum și creditele ipotecare ([Directiva 2014/17/UE](#)), precum și de pachetul legislativ privind călătoriile și aranjamentele de călătorie asistate^[7]. [Directiva privind creditul ipotecar \(2014/17/UE\)](#) va mări protecția consumatorilor prin impunerea unor cerințe minime de reglementare pe care statele membre sunt obligate să le îndeplinească pentru a proteja persoanele care au contracte de credit garantate prin proprietăți rezidențiale. În plus, [Directiva privind piețele instrumentelor financiare \(2014/65/UE\)](#)

[2] [Directiva 2006/123/CE](#)

[3] [JO C 131 E, 8.5.2013, p. 46.](#)

[4] [JO C 93, 9.3.2016, p. 84.](#)

[5] [JO C 24, 22.1.2016, p. 75.](#)

[6] [JO C 349 E, 29.11.2013, p. 74.](#)

[7] [JO C 378, 9.11.2017, p. 610.](#)

urmărește să asigure o mai bună reglementare și transparență a piețelor financiare la nivelul UE. De asemenea, Parlamentul este implicat în legislația cu privire la serviciile inovatoare, cum ar fi serviciul de urgență eCall^[8] integrat în vehicule, precum și în verificarea implementării [Directivei privind serviciul universal](#) și a numărului de urgență 112^[9]. La 28 aprilie 2015, Parlamentul a votat obligativitatea tehnologiei eCall pentru toate vehiculele noi fabricate după aprilie 2018.

O serie de cercetări recente arată că valoarea beneficiilor generate datorită legislației adoptate de parlament în domeniul libertății de circulație a serviciilor, inclusiv a calificărilor profesionale și a comerțului cu amănuntul, se cifrează la 236 miliarde EUR anual. Aceste beneficii vor crește după 2019 până la 284 miliarde EUR anual în domeniul acoperit de directivă, la 80 miliarde EUR anual în domeniul serviciilor profesionale și la 20 miliarde EUR în domeniul serviciilor legate de achizițiile publice^[10].

Pentru informații mai detaliate, puteți consulta studiul pregătit de Comisia IMCO, intitulat [„EU Mapping: Overview of IMCO-related legislation”](#).

Mariusz Maciejewski / Christina Ratcliff / Andreea Dobrita
04/2019

[8]JO C 285, 29.8.2017, p. 568.

[9]JO C 33 E, 5.2.2013, p. 1.

[10]Studiu pe tema „Contribuția la creșterea economică: Piața unică a serviciilor. Asigurarea unor beneficii economice pentru cetățeni și întreprinderi (2019)”, realizat de Departamentul tematic A la solicitarea Comisiei IMCO.

